

	Тракийски университет – Стара Загора ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПОВИШАВАНЕ КВАЛИФИКАЦИЯТА НА УЧИТЕЛИТЕ		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.2.5_DT	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа Конспект / програма		Страница: 1 от 4

ПРОГРАМА

за устен изпит по за придобиване на V-та ПКС по Организация и управление на образованието

1. Образователната институция като организация.

Същност и обща характеристика на училището като организация /детската градина, образователната институция/. Видове организации в средното образование. Организационна структура на училището – мисия, цели, структура, персонал.

2. Управление на образователната институция.

Същност на понятието управление. Директорът на образователната институция – функции, компетентности и роли. Педагогически съвет – специализиран орган за управление на образователните дейности в училището. Обществен съвет. Функционални органи и звена при управлението на образователната институция (ученически парламент, общо събрание и др.). Училищното настоятелство. Организационно-управленски структури на институциите от системата на средното образование – същност, модели. Делегиране на правомощия.

3. Основни функции на управление на образователната институция.

Същност и класификация на управленските функции. Общи управленски функции: планиране, организиране, мотивиране, координиране и контрол – същност, съдържателни характеристики. Специфични функции на управление на дейностите в образователната институция.

4. Организационна култура в образователната институция.

Същност и характер на организационната култура. Функции на организационната култура в образователната институция. Елементи на организационната култура на образователната институция Етика на управление, интеграционни процеси в управлението.

5. Ръководителят на образователната институция: лични качества, управленски компетентности и умения.

Длъжностни характеристика. Лидерство и партньорство. Стил на ръководство – основни характеристики и видове лидерски стилове на ръководство. Менторство и коучинг. Управление на конфликти в образователната институция – същност, характеристики и методи на управление.

	Тракийски университет – Стара Загора ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПОВИШАВАНЕ КВАЛИФИКАЦИЯТА НА УЧИТЕЛИТЕ		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.2.5_DT	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа Конспект / програма		Страница: 2 от 4

6. Учителят като мениджър.

Управление на дейностите в класната стая/ групата – методи, техники и средства. Основни практики и процедури на един урок.

7. Документацията в образователната институция.

Учебни планове, учебни програми и правилници– същност, разработване, утвърждаване и използване. Планови (прогнозни и стратегически) документи в образователната институция – структура и технология на разработване. Задължителна документация в образователната институция. Контролни документи– форми и начини за използване.

8. Свързващи процеси при управление на образователната институция.

Място и роля на комуникациите в управлението на социално-педагогическите процеси - същност и видове комуникации в образователната институция. Същност и елементи на процеса на комуникация. Невербално общуване. Вземане на управленско решение в образователната институция – същност и видове управленски решения.

9. Управление на човешките ресурси в средното образование.

Природа на управлението на човешките ресурси – планиране, набиране и подбор на педагогическите кадри. Длъжностни характеристики на персонала. Определяне на работната заплата и допълнителните възнаграждения на персонала в средното образование. Диференцирано заплащане на труда в системата на средното образование. Професионално-квалификационно развитие на учителя.

10. Управление на финансите и на материалните ресурси в образователната институция.

Същност на финансите на образованието. Източници на парични средства в образователната институция. Делегиран бюджет – механизъм за финансово управление. Основни компоненти на финансовия мениджмънт – планиране, организиране и контрол.

12. Приобщаващо образование.

Цели, принципи, методи, форми, процедури, участници, взаимодействие. Проблеми и предизвикателства. Добри практики.

	Тракийски университет – Стара Загора ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПОВИШАВАНЕ КВАЛИФИКАЦИЯТА НА УЧИТЕЛИТЕ		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.2.5_DT	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа Конспект / програма		Страница: 3 от 4

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За придобиване на пета професионално-квалификационна степен кандидатът трябва да покаже и защити овладените от него основни професионални умения за интерпретация на научно-практически проблеми от организацията и управлението на образованието. **Преди явяване на изпит всеки от кандидатите трябва да подготви предварително портфолио**, с което да се яви на събеседването.

Програмата за устния изпит е ориентир при подготовката на кандидата и е основа за осмисляне на неговата професионална дейност.

Освен портфолиото, кандидатът може /по желание/ да носи и други предварително подготвени материали, които да демонстрират идеите му, онагледяват негова добра практика или доказват негов принос към повишаване на ефективността при управлението на различни процеси в образователната институция / план-конспекти, идеи за управление на конфликти, превенция на стреса, тийм-билдинги, рационализация на училищната документация и др. подобни/. Устният изпит се провежда под формата на интервю с кандидата. При преценката на отговора на кандидата комисията взема предвид и показаните от него езикова култура и вербалните му умения . Оценката се оформя с точност до 0.50

Портфолиото трябва да бъде оформено според следните **изисквания**:

- Представяне на кандидата с помощта на Автобиография по Европейски образец;
- Прилагане на ксерокопия на документите, удостоверяващи придобитото образование или допълнителна квалификация във вида на преминати обучения, участие в семинари, конференции и пр.
- Изложение на преподавателската философия, която да е структурирана под формата на рефлексивно есе в рамките на 1 страница – за допълнителна информация (Гюрова, В., В. Божилова (2008). Портфолио на преподавателя. Агенция „Европрес”. София).
- Методична част, в която кандидатът разработва план-конспекти в образователни направления по избор (най-малко три план-конспекта).
- В частта Приложение може да бъдат илюстрирани разнообразни форми за работа с децата и учениците чрез снимки и други нагледни материали.

	Тракийски университет – Стара Загора ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПОВИШАВАНЕ КВАЛИФИКАЦИЯТА НА УЧИТЕЛИТЕ		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.2.5_DT	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа Конспект / програма		Страница: 4 от 4

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Александрова, Н. (2003) Учебно помагало по лидерство и стилове на ръководство, С.
2. Ангелов, А.(2002) Организационно поведение София.
3. Ангелов, А. (1998) Основи на мениджмънта. София.
4. Армстронг, А. (1998) Основи на мениджмънта. София.
5. Армстронг, М. (1994) Основни техники на управление. Бургас.
6. Армстронг, М. (1993) Управление на човешките ресурси. Бургас.
7. Бакърджиева, М. (1998) Комуникиране в управлението. Свищов
8. Балкански, П. (2001) Училищен мениджмънт. Том 1 и 2. София.
9. Генов, К. (1992) Организация и управление на образованието. София.
10. Генов, К. (1990) Управленското решение в училище. София.
11. Гюрова, В.(2003) Училищният директор – професионален мениджър и педагогически лидер, Христоматия по образователен мениджмънт, под ред. на Карстание, П., П. Балкански, София.
12. Гюрова Вяра и др. (2009) Въпроси на образователния мениджмънт. Габрово, Екс-Прес.
13. Десев, Л. (1981) Психологическият климат в колектива. Народна просвета. София.
14. Донъри, Дж. Х.(1997) Основи на мениджмънта. София.
15. Иванов, И.(2005) Мениджмънт на ученическия клас. - Ш., Унив. издателство “Еп. Константин Преславски”.
16. Карабельова, С.(2006) Управление и развитие на човешките ресурси, София.
17. Крумов, В. (2004) Длъжностни характеристики в училище и детската градина.
18. Крумов, В.(1993).Организационни структури и управленски модели в образователната система. София.
19. Крумов, В. (1995) Училищно администриране. София.
20. Маджирова, К., В. Мирчева, Р. Питекова и др. (2002) Директорът на училището и ефективния мениджмънт. София.
21. Маджирова, К. (2002) Директорът в училището и работата му в екип. София.
22. Маджирова, К. (1995) Нови стратегии на педагогическия контрол. София.
23. Маджирова, К.(1996) кн. 6-7 Ориентири в планиране дейността на училището. ИБ УСО,
24. Мадъкс, Р. (1992) Как се създава екип. София.
25. Христов, С. (2000) Стратегически мениджмънт. София.
26. Христова, М. (1998) Мениджмънт на човешките ресурси. София.
27. Шопов, Д., М. Атанасова, (1998) Управление на човешките ресурси. София.